

ADVISING HERSTELPLAN

Advisering definitief herstelplan werkgroep
financiën

Onderdeel van herstelplan beoordeling
Aanvullende versie van 23 april 2024

Inhoud

Samengevat advies inzake advisering herstelplan	2
Aanleiding	2
Risicoparaagraaf	4
Oordeel / advies op basis van het op 25 maart aangeleverde document	5
Doorkijk naar definitieve ASK	5
De volgende procesinformatie is vereist in het aan te leveren hersteldocument	5
1. Concrete Doorlooptijd en Planning:	5
2. Monitoring en Meetbare Gegevens:	6
3. Uitkomsten Historisch Onderzoek:	6
4. Financiële Verwerking van Verbeterplan:	7
5. Transparant Toezicht:	7
6. Communicatieplan:	8
7. Afbouw van Niet-Kostendekkende Producten:	8
8. Afbouw van Bedden en Financiële Consequenties:	9
9. Positie van Rabobank:	9
10. Een opgave van niet alleen de Mutsaersstichting	10
De volgende documenten zijn vereist:	11
1. Liquiditeitsprognose van tenminste 18 Maanden:	11
2. Solvabiliteitsprognose van tenminste 18 Maanden:	11
3. Begroting 2024 en 2025:	11
4. Ingediende Aanvraag SPuK-regeling Rijk:	12
5. Strategisch Huisvestingsplan op Hoofdlijnen:	12
Hoe vullen we als financiële werkgroep vervolgens een oordeel over op grond van het definitieve herstelplan?	13
1. Realistische ASK:	13
2. Haalbaarheid van Kostprijsscenario's:	14
3. Belangrijkste Risico's en Mitigerende Maatregelen:	14
4. Genormeerde toetsing	15
5. Tussentijdse maandelijksse rapportages op grond van de bevoorschotting	16
6. Advies/Oordeel van de JeugdAutoriteit:	16
Bijlage 1: Normering Definitieve ASK	17
Bijlage 2: Notulen Rabobank – Regievoering – Gemeente Venlo – Mutsaersstichting	18
Bijlage 3: Notitie inzake structureren betaling Mutsaersstichting	20

Samengevat advies inzake advisering herstelplan

In bijgevoegde notitie is de uitwerking van de oordeelsvorming inzake het Herstelplan van de Mutsaersstichting.

Het oordeel is positief; we denken dat de ASK realistisch is en beschikbaar gemaakt dient te worden door de gemeenten. Dit staat uitgewerkt in onderstaande notitie inclusief bijlagen 1 en 2.

Dit leidt tot een voorstel tot structureren van betaling. Concrete voorstel is om te komen tot een subsidie met zowel een gefixeerde terugbetalingsplicht met rente (ter waarde van 1 miljoen) als een flexibele terugbetalingsplicht (ter waarde van 9,8 miljoen). Gemeenten vestigen daarnaast hypothecaire zekerheden ter hoogte van de ruimte tussen de taxatiewaarde van grond en opstellen van de Mutsaersstichting en de door Mutsaersstichting reeds afgesloten hypotheek bij de Rabobank. Indien er aan bepaalde ratio's wordt voldaan zal de Mutsaersstichting binnen een periode van 10 jaar de flexibele terugbetalingsplicht voldoen. De structurering van de betaling staat opgenomen in bijlage 3.

Aanleiding

Dit document is een uitwerking van de in februari vastgestelde werkwijze voor het beoordelen van het herstelplan zoals aan te leveren door de Mutsaersstichting. Hieronder staat de weging die naar voren komt vanuit de werkgroep zoals deze op 19 maart bijeen is gekomen op basis van het pre-definitieve herstelplan. Vervolgens is er op 22 maart en 26 maart nog vergaderd om nadere informatie op te halen. Er is een oordeel gevormd op basis van het op 26 maart aangeleverde herstelplan met datering 25 maart 2024. De werkgroep financiën heeft op basis hiervan een oordeel gedaan.

Een paar contextuele aspecten om rekening mee te houden, onderstaande beoordelingen lezend:

- Er zijn bestuurlijke uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de toetsing van dit gehele proces, de bijbehorende vragen zijn hiervoor belangrijk in het achterhoofd te houden:
 - Borgen we hiermee maximaal de continuïteit van Jeugdhulp?
 - Borgen we hiermee maximaal de werkgelegenheid binnen de Jeugdhulp?
- Is er een beter alternatief dan dat wat er nu voor ligt? Hiervoor is een separaat onderzoek uitgevoerd onder regie van de MGR. De resultaten hiervan zijn weergegeven in een aparte notitie.
- Het herstelplan is opgesteld ten tijde van de trede 3 bepaling in het kader van het draaiboek continuïteit Jeugdhulp. De wijze waarop het herstelplan is opgesteld voldoet aan de criteria zoals gelden voor een continuïteitsplan (verplichting bij trede 4). Het plan dient dan ook gelezen en beoordeeld te worden als ware het een continuïteitsplan.
- Het huidige voorstel is een voortvloeisel van maandenlange intensieve gesprekken tussen gemeenten en de Mutsaersstichting. Er is in openheid en transparantie gewerkt, het plan omvat niet alles wat er door eenieder gewenst wordt. Er wordt gekeken in hoeverre er voldaan wordt aan de noodzakelijke informatieplicht en of er voldoende grond is om tot adequate oordeelsvorming te komen. Het is dus daarmee geen 'perfect' plan. PWC heeft de disclaimers ook verwoord in het voorwoord van het Herstelplan.
- Het is niet mogelijk om een lange termijn perspectief te geven voor welke zorgaanbieder dan ook. Dit vanwege sterk verslechterende bedrijfsprestaties ([link naar rapport JA](#)), stijgende kosten vanwege CAO's, voor budgettaire druk aan de zijde van de gemeenten en in Limburg specifiek de systeemproblematiek van de grote aanbieders. Een harde conclusie geven is niet mogelijk.

- Parallel aan dit proces is er ook een Taskforce opgestart waarmee het ministerie van VWS de Limburgse gemeenten ondersteunt in het organiseren van een toekomstbestendig zorglandschap. De uitkomsten van deze taskforce hebben impact op de uitvoering van het continuïteitsplan, het is echter nog niet duidelijk wat de impact is en wanneer deze zullen worden opgeleverd.
- Het historisch onderzoek heeft niet *datgene* opgeleverd waarop gehoopt werd. Er is echter toegezegd dat er een vervolg komt omdat er concrete aanleidingen zijn om aan te nemen dat dit iets oplevert wat eventueel kan leiden tot vorderingen. Er is dus nu een uitkomst die per definitie niet tevredenstelt én er is een vervolg toegezegd; waarbij de Mutsaersstichting een aanzienlijk deel van de kosten kan verhalen op de stichting Vrienden van de Mutsaersstichting (bedrag ad €285.000). Vooralsnog maken de vervolgcosten van €400.000,- onderdeel uit van het totale aanvullend stabiliserend krediet (ASK).
- Het is belangrijk op te merken dat de doorkijk naar de definitieve ASK echt toeziet op een doorlooptijd tot en met 2025. Dit is mede ingegeven door het streven naar een marktconform en kostendekkend tarief voor de Mutsaersstichting vanaf 2026, in het kader van de mogelijkheid voor nieuwe aanbestedingen binnen de regio's Noord- en Midden-Limburg.
- Door Mutsaersstichting zelf wordt aangegeven dat de betrouwbaarheid van de cijfers nog niet op het gewenste niveau is. Er zijn de afgelopen tijd al de nodige verbeterlagen gemaakt maar met name de cijfers van de deelnemingen bevatten nog onzekerheden. Dit is ook mede onderdeel van de door de PWC benoemde onzekerheden.
Het effect van deze onbetrouwbaarheid wordt ten dele gemitigeerd omdat het herstel voorsorteert op het afstoten van de deelnemingen. Een andere mitigerende maatregel is het wekelijks aanleveren van banksaldi en het maandelijks aanleveren van een liquiditeitsprognose en een overzicht van de exploitatie. De monitoring wordt conform PDCA aangescherpt en leidt tot steeds beter wordende cijfers.
- Op 18 april 2024 heeft de JeugdAutoriteit het continuïteitsplan ook onderschreven op diens haalbaarheid.

Risicoparagraaf

Het beoordelen van het herstelplan is een majeure opgave welke van veel factoren afhankelijk is. Een paar punten benadrukken we graag:

- We hebben gewerkt met de informatie zoals verstrekt door PWC en de Mutsaersstichting. In de aanlevering is ook meegenomen als disclaimer dat niet alle informatie – vooral van deelnemingen – voorhanden was op een kwaliteitsniveau zoals men dat graag zou willen.
 - **Mitigerende maatregel:** Gewerkt met de gegeven informatie en rekening gehouden met een ingebouwde veiligheidsmarge van 20% in de totale ASK.
- Uitkomsten van het vervolg historisch onderzoek zijn niet bekend. Dit kan impact hebben, positief en negatief, op de ASK (kans op aanvullende claims/vorderingen vanuit gemeenten).
 - **Mitigerende maatregel:** Voorstel voor opnemen van een clause over kwijtschelding van oninbare vorderingen. Met een beperking rondom verwijtbare fouten.
- Beeldvorming/ervaring met de Mutsaersstichting ‘oude stijl’ heeft invloed op beoordeling herstelplan.
 - **Mitigerende maatregel:** Veelvuldig afstemmingsoverleg inclusief de Mutsaersstichting. Ook is PWC betrokken geweest en is er overleg op alle niveaus binnen de Mutsaersstichting gevoerd. Ook is er altijd een regievoerder aanwezig geweest bij gesprekken. Daarnaast is ook de JeugdAutoriteit onderdeel geweest van de werkgroep financiën afgelopen maanden.
- Samenhang met andere opgaves (Hervormingsagenda, Taskforce, nieuwe Inkoop in 2026) is lastig te borgen.
 - **Mitigerende maatregel:** In de beoordeling zoveel mogelijk verbanden gelegd en deze zullen ook meekomen in een apart voorstel met voorwaarden om te stellen aan de Mutsaersstichting.
- Monitoringsplan is nog niet uitgewerkt.
 - **Mitigerende maatregel:** Er wordt in de subsidie overeenkomst een verplichting opgenomen over het gezamenlijk inrichten van de monitoring. Er wordt aangesloten bij de systemen van de Mutsaersstichting en de eerder reeds vastgestelde en nog nader te definiëren KPI's.
- Uit doorrekening van diverse scenario's bij de solvabiliteitsprognose blijkt dat in geen enkel scenario de solvabiliteit van de Mutsaersstichting per 1-1-2026 voldoet aan de huidige aanbestedingsnorm van 20%.
 - **Mitigerende maatregel:** De verkoop van vastgoed en/of aanpassing van normen zouden kunnen bijdragen om alsnog te voldoen aan de gestelde eisen.

Oordeel / advies op basis van het op 25 maart aangeleverde document

Voorafgaand aan het ontvangen van definitieve versie van het herstelplan (nu continuïteitsplan) is er een wegingskader opgesteld door de werkgroep financiën en vastgesteld binnen het kernteam. Dit wegingskader is ook gedeeld met de Mutsaersstichting en daarmee is vooraf maximale transparantie gegeven over hoe het plan beoordeeld zou worden. Deze werkwijze draagt bij aan de reeds ervaren gezamenlijkheid (gemeenten en Mutsaersstichting) en borgt dat de uitkomst kan worden geduid als een continuïteitsplan.

Onderstaande is ingevuld op basis van besprekingen in de werkgroep financiën op 19, 22 en 25 maart. Dit document is vervolgens aangevuld door alle deelnemers vanuit de werkgroep financiën, doorgesproken in het kernteam en binnen de stuurgroep op 11 april.

Doorkijk naar definitieve ASK

De volgende procesinformatie is vereist in het aan te leveren hersteldocument

1. Concrete Doorlooptijd en Planning:

De werkgroep heeft vastgesteld dat een gedetailleerde doorlooptijd en planning cruciaal zijn voor het succesvol uitvoeren van de beoogde aanpassingen. Dit zien we graag opgenomen in het herstelplan. Deze planning zal worden opgesteld op basis van kwartalen om een duidelijk beeld te geven van de voortgang en om eventuele aanpassingen tijdig te kunnen implementeren.

Plek in herstelplan: pagina's 10, 36, 48, 49, 64, 66, 82, 90, 91, 92.

In het herstelplan is op meerdere plekken concreet gemaakt welke stappen gemaakt worden om bij te dragen aan operationele verbetering. Waar mogelijk is dit concreet gemaakt en zijn de verwachtingen die gelden voor de medewerkers van de Mutsaersstichting als ook de gemeente geduid. Het maakt het mogelijk om voortgang te monitoren. Door te werken met genormaliseerde gegevens en een beperkt beeld in huidige realisatie (maandrapportages kwamen tot en met november 2023 en daarna pas weer vanaf maart 2024) is het realiteitsgehalte duiden beperkt mogelijk.

Mitigerende maatregelen vanuit Mutsaersstichting:

- PWC heeft het herstelplan opgesteld. Zij zijn ervaren met herstructureren en adviseren – samen met Buren Legal – de Raad van Bestuur op haalbaarheid en uitvoerbaarheid.
- Er is een Houtskoolschets gedeeld welke daarna samen met de gemeenten is verfijnd tot deze versie. De noodzaak en timing van de verschillende acties is daarbij verder geduid.
- Er wordt een programmamanager cq. manager bedrijfsvoering geworven om de voorgestelde acties uit te voeren.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd én tegelijkertijd is het nog van onvoldoende detailniveau om te kunnen beoordelen of het realistisch is aan te nemen of de te nemen acties ook uitgevoerd kunnen worden.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dient als vereiste opgenomen te worden dat de aan te stellen manager bedrijfsvoering de uitwerking van de verschillende acties samen met de gemeenten voor diens rekening neemt.

De voortgang van het realiseren van de aanpassingen wordt meegenomen in de monitoring tussen de Mutsaersstichting en de gemeenten.

2. Monitoring en Meetbare Gegevens:

Een voorstel tot monitoring is essentieel om de voortgang van het herstelplan te kunnen meten.

Belangrijke prestatie-indicatoren, zoals het percentage ziekteverzuim, overheadkosten, declarabiliteit van zorgprofessionals, omzet per FTE, ontwikkeling in personeelsmix van ambulante teams, bezettingsgraad van de kliniek, kosten van personeel in relatie tot totale kosten, kasstromen tussen deelnemingen, enzovoort, zullen worden gevolgd en gerapporteerd op maand- of kwartaalbasis¹.

Plek in het herstelplan: pagina's 9, 55-58,82.

Er is beschreven dat er een nieuwe monitoring moet worden ingericht. In hoofdstuk 5 (pagina's 51-59) wordt verder inrichting gegeven op welke niveaus er gemonitord wordt en op welke informatie gestuurd wordt. Ook krijgt de nieuwe manager bedrijfsvoering de opdracht om de voortgang van het herstelplan te monitoren en dit te delen. Concerncontrol organiseert sturing via o.a. het kostprijzenmodel en de belangrijkste drivers daarbij. Een concreet monitoringsplan is er nog niet, maar dit dient als voorwaarde onderdeel van de uiteindelijke verstrekking te worden. Momenteel is er al wel een afspraak om maandelijks de liquiditeitsprognose en wekelijks de banksaldi te delen.

Oordeel: Deze informatie is geduid én biedt het comfort dat de Mutsaers gaat monitoren wat er toe doet.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dient een uitgewerkt monitoringsplan te zitten, waarbij de door de regio voorgeschreven KPI's een plek zullen krijgen. Onderdeel hiervan is de huidige maandelijkse bespreking van de liquiditeitsprognose.

Ook dient de ontwikkeling van de kostprijzen een plek te krijgen. Een belangrijke afspraak daarbij is dat er naast de voorgeschreven KPI's er desgevraagd inzicht geboden wordt in onderliggende documenten.

3. Uitkomsten Historisch Onderzoek:

De uitkomsten van het historisch onderzoek zullen worden geëvalueerd en geïncorporeerd in het herstelplan, met speciale aandacht voor de impact op het Aanvullend Stabiliserend Krediet (ASK) van de Mutsaersstichting.

De Mutsaersstichting hield weliswaar regie op het Historisch Onderzoek, echter het delen van de uitkomst (vorm is niet vastgelegd) is wel een verplichting op de grond van de getekende bevoorschottingsregeling.

Plek in het Herstelplan: Aparte bijlage inzake Historisch Onderzoek.

¹ Daartoe wordt per KPI een voorstel gedaan door de Mutsaersstichting, aansluitend bij hun systemen en zo slim / licht mogelijke manier van rapporteren.

Monitoring is een taak vanuit Contractmanagement vanuit de MGR, voor de Noord- en Midden-Limburgse regio's kan hierbij voorgesteld worden aangesloten te worden. Voor de Zuid-Limburgse regio wordt een ander voorstel verwacht

Er zijn concrete aanknopingspunten gevonden die een vervolgonderzoek vragen. Hiervoor wordt geld gebruikt van de Vrienden van de Mutsaersstichting (bedrag ad €285.000,-). De kans is aanwezig dat er opbrengsten volgen uit het vervolgonderzoek. Dit kan ten positieve bijdragen aan het versneld komen op positieve financiële ratio's.

Oordeel: De huidige informatie is mager en geeft onvoldoende diepgang om een oordeel te kunnen vellen. Toelichting vanuit Mutsaersstichting geeft aan dat de teleurstelling gedeeld wordt. Er volgt nog een aanvullende toetsing vanuit de Noord- en Midden-Limburgse regio's over de uitkomsten van het historisch onderzoek. Heeft de Raad van Bestuur adequaat gehandeld op basis van de beschikbaar gekomen informatie? De voorgestelde vervolgstappen zijn op hun adequaatheid vanuit geaccepteerde maatschappelijke normen aangaande behoorlijk bestuur en vanuit contractuele eisen vanuit de inkooporganisatie getoetst.

Oplossing: Het historisch onderzoek dient separaat gezien te worden van het Herstelplan in het kader van oordeelsvorming van de ASK in het Herstelplan.

Er lopen aparte sporen rondom de beoordeling, dit loopt qua timing niet gelijk met de doorlooptijd rondom het Herstelplan. Wel is er een bedrag van €400.000,- opgenomen in de ASK voor een vervolgonderzoek. Daarvan is te verwachten dat er €285.000,- betaald wordt uit de financiële middelen van de stichting Vrienden van de Mutsaersstichting.

Er wordt door gemeenten en de Mutsaersstichting gezamenlijk een opdracht geven aan PWC forensic (conform afspraak in de stuurgroep).

4. Financiële Verwerking van Verbeterplan:

Alle kosten en consequenties van het Verbeterplan voor de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd zullen financieel worden verwerkt en herleidbaar zijn in het aangeleverde herstelplan. Zo wordt geborgd dat de noodzakelijke kwaliteitsverbetering gerealiseerd kan worden. Voorwaarde is dat de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft ingestemd met de noodzakelijke kwaliteitsverbeteringsvoorstellen van de Mutsaersstichting.

Plek in het herstelplan: pagina's 21, 22, 27.

Er is beschreven welke tekortkomingen er geconstateerd zijn, welke verholpen dienen te worden en hoe hier vorm en inhoud aan wordt gegeven. Op het stuk rondom toezicht na. Dit element is via een aanvullende overeenkomst tussen zeven gemeenten en de Mutsaersstichting afgedwongen toen er een financiële injectie is gegeven ter waarde van 3 miljoen euro ten behoeve van een acuut liquiditeitstekort. Daarmee wordt er aan alle tekortkomingen zoals geconstateerd in het rapport van januari 2024 gewerkt. Onderdeel van het verscherpte toezicht is dat er (on)aangekondigd inspecties worden gedaan door de IGJ wat mogelijk nog meer tekortkomingen oplevert. Indien het Verbeterplan wordt uitgevoerd zoals afgesproken met de IGJ is dit primair een theoretisch risico en niet zozeer een realistisch risico.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd én er is geduid wat er gedaan moet worden in de mix van personeel en welke stappen daarvoor gedaan worden.

Oplossing: Monitoren samen met IGJ.

5. Transparant Toezicht:

Structureel transparant toezicht zal ingeregeld worden om zo te voldoen aan de eisen rondom de Governancecode Zorg zoals deze geldt voor de Mutsaersstichting.

Plek in herstelplan: pagina's 51-59.

Naast de borging van opgaves binnen het Herstelplan is er ook al buiten het herstelplan een eerste forse stap gemaakt (zie ook 4). De reeds zittende RvT is via een aanvullende overeenkomst tussen zeven gemeenten en de Mutsaersstichting gedwongen om te vertrekken toen er een financiële injectie is gegeven ter waarde van 3 miljoen euro ten behoeve van een acuut liquiditeitstekort. Er zal een nieuwe vijfhoofdige RvT worden aangesteld – conform statuten van de Mutsaersstichting.

Oordeel: Er wordt betaald conform WNTi, ook wordt er gewerkt om de organisatie te versterken met voldoende toezichthouders – conform statuten Mutsaersstichting. Ook wordt er met het afstoten van de deelnemingen bijgedragen aan het inrichten van transparant toezicht. Daarnaast ziet de IGJ er op toe – in lijn met het Verbeterplan – dat het toezicht adequaat wordt ingeregeld.

Oplossing: Aanvullend op het aanstellen van een nieuwe Raad van Toezicht wordt bekeken hoe en in welke mate gemeenten invloed kunnen uitoefenen rondom het aanstellen van nieuwe toezichthouder(s) en bestuurders, gedurende de looptijd van het terugbetalen van de financiële steun. Nadere afspraken dienen hierover gemaakt te worden.

Aanvullend dient geborgd te worden dat de gemeenten betrokken blijven bij de realisatie van het herstelplan. Zie hiervoor ook de afspraken rondom monitoring.

Ook wordt er een WNTi verplichting opgenomen in de voorwaarden.

6. Communicatieplan:

Een communicatieplan zal worden opgesteld om cliënten, ouders en verwijzers te informeren over het herstelplan en de implicaties ervan voor de kwaliteit van de zorg.

Oordeel: Dit is geen uitgewerkt onderdeel van het plan, anders dat het als risico wordt gezien dat er een daling in cliëntaantallen komt door de huidige situatie. Er zal daartoe een communicatieplan opgesteld gaan worden als mitigerende actie. Er is reeds een gezamenlijke werkgroep communicatie waar de gemeenten en de Mutsaersstichting in deelnemen. Dit geeft aan dat er belang wordt gehecht aan gezamenlijk communiceren. Dit continueren zal een voorwaarde moeten zijn.

Oplossing: In de uitwerking van de projectstructuur 2.0 dient de werkgroep communicatie ingebed te worden als onderdeel van de verdere communicatie.

7. Afbouw van Niet-Kostendekkende Producten:

Voorstellen voor het afbouwen van producten die niet kostendekkend zijn (met realistische kostprijzen) en niet tot de kernactiviteiten behoren, zullen worden ingediend. Daarbij zal ook worden gekeken naar de verwachtingen van gemeenten en verwachten we daarbij dat de samenwerking met andere zorgaanbieders wordt opgezocht in dit proces.

Plek in herstelplan: pagina's 16 - 19, 23, 30 – 39, 41, 47, 50.

Er is veel geduid over niet-kostendekkende producten met als consequentie om deze af te bouwen. Daarnaast wordt er ook (pag. 50) gekeken naar een noodzakelijke financiële compensatie <in de toekomst> voor producten die geleverd zullen blijven worden - ook al zijn ze nu niet kostendekkend. Dat betekent voor de Mutsaersstichting wel dat de kostprijs van de betreffende producten moet worden 'genormaliseerd' tot het niveau dat ligt rond het gemiddelde in de markt. Nieuwe tarieven zullen immers worden gebaseerd op gemiddelde kostprijzen en niet op uitschieters bij een bepaalde aanbieder. *Belangrijk om te vermelden dat de niet kostendekkende producten bij de deelneming Buro Maks via een apart traject tussen de Brabantse regio's en Buro Maks wordt doorlopen en dus geen beoordeling heeft gehad binnen deze notitie.*

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd. Er is wel nog veel onzekerheid over doorlooptijden. Dit is echter conform verwachting. Rapporteren over voortgang dient te worden geborgd in het monitoringsplan.

Oplossing: Effectief monitoren van te maken stappen rondom overdracht, dit moet ook samen met de gemeentelijke toegang) worden opgepakt. Dit is specifiek meetbaar gemaakt met een duidelijke planning die hier mee bemoeid is, waarbij er wordt ingezet op zorgcontinuïteit.

8. Afbouw van Bedden en Financiële Consequenties:

De bereidheid voor verdere afbouw van bedden volgens de segment 1-opgave ná 2026, nadrukkelijk in samenwerking met andere aanbieders.

Plek in herstelplan: pagina's 2, 76, 80.

Er wordt expliciet gesproken dat de opgave van het Herstelplan een Mutsaersstichting overstijgende opgave is om te doen samen met gemeenten en collega aanbieders. Er wordt geen concrete toezegging gedaan over afbouw van bedden, in de portfoliokeuzes komt deels afstoten van residentiële zorg naar voren als ook de optie tot het gebruik van de SPUK afbouw residentiële zorg om de afbouw te realiseren. De financiële consequenties zijn beperkt tot niet in kaart gebracht, er is wel in kaart gebracht wat de verkoop van vastgoed op zou kunnen leveren.

Oordeel: De intentie is beschreven, maar niet concreet gemaakt. De afbouw van bedden is wel een specifiek doel in de overeenkomst die Mutsaersstichting heeft met de gemeenten in Noord- en Midden Limburg m.b.t. segment 1 (verblijf en ambulante alternatieven) en wordt in dat kader wel specifiek gemonitord.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dient als vereiste opgenomen te worden dat de Mutsaersstichting de afbouw als onderdeel van de segment 1 opgave als ook het aanvragen van de 'SPUK residentieel' opneemt. Let op! De huidige lumpsumafspraken voor segment 1 lopen tot en met 2025 dus vanaf 2026 kan ook het bedrag anders worden. In de overleggen m.b.t. segment 1 wordt dit uiteraard nadrukkelijk meegenomen.

Ook wordt de opgave voor gezamenlijk ombouwen meegenomen in de Taskforce voor Limburg.

9. Positie van Rabobank:

Er zal duidelijkheid worden verschaft over de positie van Rabobank en of zij achter het plan staan en (onder welke voorwaarden) bereid zijn te mee te financieren.

Plek in herstelplan: pagina's 61, 63, 64, 69.

De Rabobank hypotheek kent een looptijd tot 2032. In 2032 dient 2,5 miljoen afgelost te worden, tot die tijd wordt er jaarlijks 0,3 miljoen per jaar afgelost. De Rabobank was voornemens om de hypotheek te verzwaren gezien de financiële situatie bij de Mutsaersstichting. Door de liquiditeitssteun van gemeenten lijkt de Rabobank haar verzwaring op te schorten. Met de mogelijkheid ook voor gemeenten om als eerste op onbezwaard vastgoed ingeschreven te worden. Bij panden met een hypotheek zouden de gemeenten als tweede hypotheekverstrekker worden opgenomen met een beperking van het recht van executie.

Door verkoop van vastgoed kan de hypotheek versneld afgelost worden. De Rabobank dient over de met hypotheek bezwaarde panden totdat de hypotheek is afgelost wel toestemming te geven voor verkoop van vastgoed.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd. De Rabobank heeft een positieve grondhouding richting het bezwaren van 6 miljoen aan vastgoed per mei 2024 (na verstrekken van liquiditeitssteun vanuit de Rijksoverheid) met de optie tot verdere bezwaring na de vaststelling van het herstelplan door de 14 gemeenten vanuit Noord- en Midden-Limburg.

Het gespreksverslag vanuit de regievoering met alle betrokken partijen is toegevoegd aan dit document in bijlage 2.

In mei wordt meer duidelijkheid verwacht over de wijze waarop de hypothecaire inschrijving zal gaan plaatsvinden. Denk aan het uitwerken van eerste recht van hypotheek op nog niet bezwaarde panden zal zijn dan wel een tweede hypotheek op reeds bestaande bezwaarde panden.

Oplossing: Verder wordt onderzocht of al dan niet versneld aflossen van de Rabobank een positieve bijdrage kan leveren om zo snel als mogelijk financieel gezond te raken.

10. Een opgave van niet alleen de Mutsaersstichting

Op welke manier is er samenwerking met andere zorgaanbieders vormgegeven. Denk aan de afbouw van niet-kostendekkende producten (punt 7) als ook de bereidheid van afbouw van bedden (punt 8) en de meer transparante manier van toezicht (punt 5). Hoe gaat de Mutsaersstichting zich verhouden tot andere aanbieders en andere aanbieders zich tot de Mutsaersstichting?

Plek in herstelplan: pagina 2.

Oordeel: Dit is expliciet geduid in de context schets van het herstelplan.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dienen gemeenten te onderschrijven dat de Mutsaersstichting deze opgave samen met andere zorgaanbieders én gemeenten zal realiseren. Met name de toegangsmedewerkers bij de gemeenten voelen sterk de behoefte aan samenwerking op casusniveau.

De volgende documenten zijn vereist:

1. Liquiditeitsprognose van tenminste 18 Maanden:

Een gedetailleerde liquiditeitsprognose voor een periode van minimaal 18 maanden zal worden opgesteld. Deze prognose zal niet alleen dienen als een belangrijk instrument voor het financiële management van de organisatie, maar zal ook worden gebruikt voor de aanvraag van de SPuK-regeling van het Rijk. Het is van essentieel belang dat deze prognose nauwkeurig is en rekening houdt met alle relevante inkomsten en uitgaven gedurende de voorspelde periode.

Plek in het herstelplan: pagina's 20, 66, 69, 70, 90-92.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd. Er is een met de JeugdAutoriteit besproken liquiditeitsprognose opgeleverd. Deze prognose biedt houvast voor realisatie van het herstelplan en voldoet aan de gestelde (vorm)vereisten van de SPuK regeling (zie ook 4 hieronder).

2. Solvabiliteitsprognose van tenminste 18 Maanden:

Een solvabiliteitsprognose voor een periode van minimaal 18 maanden zal worden opgesteld. Deze prognose zal inzicht bieden in de financiële stabiliteit van de organisatie op lange termijn en zal ook worden gebruikt voor de aanvraag van de SPuK-regeling van het Rijk. Het is belangrijk dat deze prognose een realistisch beeld geeft van de solvabiliteitspositie van de organisatie en eventuele risico's tijdig identificeert.

Plek in Herstelplan: pagina's 68, 72, 90-92.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd en onderdeel van het herstelplan. Binnen de termijn waarop het Herstelplan betrekking heeft (2024-2025) komt de solvabiliteit nog niet op het niveau behorend bij de nu vastgestelde ratio's binnen de contracten van bijvoorbeeld de MGR. Enkel door verkoop van vastgoed worden de ratio's meer in lijn met de verplichtingen zoals opgenomen door de MGR in de contracten.

Oplossing: Verkoop van vastgoed én/of aanpassing van normen van bijvoorbeeld de MGR bij nieuwe contractering zouden kunnen bijdragen. De manier waarin de financiering van het Herstelplan wordt verstrekt (lening, subsidie, tussenvorm) is van grote invloed op de indicatoren zoals de solvabiliteit en de ratio's zoals gehanteerd. Uit een doorrekening van diverse scenario's blijkt dat in geen enkel scenario de solvabiliteit van de Mutsaersstichting per 1-1-2026 voldoen aan de huidige aanbestedingsnormen. Bij een eventuele nieuwe aanbesteding per 2026 moet daar dus rekening mee worden gehouden.

3. Begroting 2024 en 2025:

Een gedetailleerde begroting voor het jaar 2024 zal worden opgesteld. Deze begroting zal een overzicht geven van alle verwachte baten en lasten gedurende het komende jaar en zal dienen als een belangrijk instrument voor het financiële management van de organisatie en voor de monitoring op de realisatie van de in het herstelplan gestelde doelen ten aanzien van resultaatverbetering. Het is van belang dat deze begroting zorgvuldig wordt opgesteld en rekening houdt met alle relevante financiële aspecten. Voor 2025 wordt een begroting op hoofdlijnen verwacht, zie hiervoor ook het normenkader voor verwachtingen rondom de minimale hoofdlijnen.

Plek in Herstelplan: pagina's 90-92.

Er is geen gedetailleerde begroting opgesteld, er is sprake van een zogeheten werkbegroting waarbij er wordt doorgebouwd op de aanwezige liquiditeitsprognose. Dit voldoet aan de (vorm)vereisten zoals gesteld door het Rijk (zie ook 4 hieronder).

Oordeel: Deze informatie is (nog niet) aanwezig.

Oplossing: Mutsaersstichting zal een begroting 2024 (moeten) opstellen conform de informatie uit het herstelplan waardoor de realisatiecijfers uit de maandrapportages te vergelijken zijn met de norm en afwijkingen snel in beeld komen. Dit wordt ook opgenomen in de monitoring (vereiste 2).

4. Ingediende Aanvraag SPuK-regeling Rijk:

Een volledige en nauwkeurige aanvraag voor de SPuK-regeling van het Rijk zal worden ingediend. Deze aanvraag zal voldoen aan alle voorwaarden die zijn gesteld in de bevoorschottingsregeling van de MGR, zoals vereist vanaf januari 2024. Het is van essentieel belang dat deze aanvraag tijdig en correct wordt ingediend om te kunnen profiteren van de bevoorschotting en andere voordelen van de regeling.

Plek in herstelplan: pagina's 79-80.

In het Herstelplan is geschreven over de in te dienen aanvraag. Deze is op 2 april 2024 ingediend en de bevestiging van de ontvangst is gedeeld met de regievoering. De uiteindelijke financiële bijdrage die gevraagd wordt aan het Rijk is 2,9 miljoen. Het ontstane gat van 100.000,- is voor de beoordeling van de ASK niet materieel omdat de te ontvangen 2,9 miljoen een jaar later terugbetaald dient te worden. Door de eenmalige injectie van 3 miljoen euro door 7 gemeenten is er voldoende financiële ruimte gekocht.

Oordeel: Deze informatie is aanwezig en beoordeling door het Rijk volgt.

5. Strategisch Huisvestingsplan op Hoofdpijnen:

Een strategisch huisvestingsplan op hoofdpijnen zal worden opgesteld. Dit plan zal inzicht geven in de strategische benadering van huisvesting door de organisatie, inclusief details over huur- en koopcontracten, verplichtingen rondom huurcontracten, en gegevens over resterende hypotheek. Dit plan zal per locatie worden opgesteld en zal voldoen aan de toezeggingen die zijn gedaan tijdens de bijeenkomst op 30 januari. Ook wordt er een doorkijk gegeven over de Community of Care in Venlo; wil de Mutsaersstichting dit realiseren? Dit in samenhang met andere ontwikkelingen van andere Jeugdhulpaanbieders met verblijf.

Plek in herstelplan: pagina's 60- 64, 94.

Er is een routekaart opgesteld voor afstoten van huurpanden en verkoop van vastgoed ten behoeve van het liquide maken van de aanwezige waarde in het vastgoed. Ook is er nog veel afhankelijk van een aan te stellen coördinator vastgoed om dit te realiseren.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd, op hoofdpijnen, en geeft aan dat er intenties zijn tot verdere verkoop van vastgoed. De opbrengsten hiervan zijn echter niet verdisconteert in de ASK.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dient als vereiste opgenomen te worden dat Mutsaersstichting vastgoedopbrengsten in een periode van **tien** jaar na toekenning van de steun door de gemeenten, terugbetaald dient te worden aan de gemeenten conform de overeengekomen verdeelsleutel door de regievoering. Voor zover de financiële situatie van de Mutsaersstichting dat toelaat. Dat wordt beoordeeld door vooraf maxima vast te stellen voor diverse financiële indicatoren. Als de situatie van Mutsaersstichting dusdanig is dat die maxima worden bereikt dan wordt de bijdrage (ASK) deels of volledig terugbetaald. Uiteraard geldt dit alleen voor het deel van de

bijdrage uit het Herstelplan dat niet als lening wordt verstrekt. Ook moet maximaal worden ingezet op verkoop gedurende 2024 en 2025 om zo een ASK zo laag mogelijk te houden.

Hoe vellen we als financiële werkgroep vervolgens een oordeel over op grond van het definitieve herstelplan?

Met het vaststellen van de ASK met als doorkijk naar 2026 blijft er in beginsel een onzekerheid over het uiteindelijke voortbestaan van de Mutsaersstichting. Het is van belang om te kijken naar de intentie van het Herstelplan, in hoeverre de ASK aansluit bij de manier waarop de Mutsaersstichting zich de komende twee jaar zal ontwikkelen en in hoeverre de manier waarop dit plaatsvindt door de gemeenten goed navolgbaar is. Er dient door de Mutsaersstichting voldaan te worden aan deze voorwaarde; de vorm waarop is aan de Mutsaersstichting. Er zijn voorstellen voor navolgbaarheid gedaan in de rest van dit document.

Naast de doorkijk naar 2026 is het ook nodig dat er een beeld gevormd is voor de organisatie ná 2026. Wat is daarin voorzien? Welke schaal wordt geacht dat lange(re) termijn nodig is? Wat betekent voor eventuele (vervolg)stappen na de ASK die nu op tafel ligt. Er is dus ook een doorkijk nodig na 2026.

1. Realistische ASK:

De werkgroep zal kritisch kijken naar de onderbouwing van het gevraagde bedrag voor het Aanvullend Stabiliserend Krediet (ASK). Het is van essentieel belang dat dit bedrag nauwkeurig is onderbouwd en dat er duidelijkheid is over wanneer welk bedrag nodig is om de financiële gezondheid van de organisatie te waarborgen. Er zal worden geanalyseerd of het gevraagde bedrag realistisch is en of het voldoende zal zijn om de gestelde doelen te bereiken. Met de scope tot 2026 is er eigenlijk een beperkte doorlooptijd van het herstelplan verwacht; met als resultaat dat de Mutsaersstichting in 2026 een realistisch kostenniveau heeft, in lijn met de vooraf afgegeven normen.²

Het eventueel verstrekken van tweede recht van hypotheek is een scenario waar tenminste aandacht aan is gegeven vanuit de Mutsaersstichting en een voorlopig oordeel hierover naar voren komt.

Oordeel: Het beeld vanuit de werkgroep is dat gegeven de context die er nu is de aangeleverde ASK het hoogst haalbare is qua onderbouwing en duiding. Er is een realistische bandbreedte van 20% ingebouwd van de totale kosten waarmee de beoogde uitvoering gerealiseerd kan worden in de 11,4 miljoen ASK.

Ook is de toezegging dat met de verkoop van vastgoed verstrekte financiering terugbetaald kan worden – mits dit niet ten koste gaat van de vereiste financiële stabiliteit en ratio's – passend. De totale structurering van de financiering wordt in een apart hoofdstuk uitgewerkt.

Oplossing: Daarnaast dient er vanuit gemeenten meer invloed én inzicht te zijn in de processen binnen de Mutsaersstichting. Het aanstellen van de programmamanager, onderdeel zijn van de procedure rondom toezichthouders en andere manieren dienen hiervoor uitgewerkt te worden.

² Er zijn op voorhand zorgen over de doorlooptijd. Mocht het nodig zijn om in 2026 ook nog stappen te maken is het noodzakelijk om dit inzichtelijk te maken en onderdeel van de risicoparagraaf te maken.

Ook is het van belang dat de specifieke situatie van de Mutsaersstichting en de financiële ratio's zoals deze (nu) gelden voor gecontracteerde Jeugdhulpaanbieders de Mutsaersstichting verplichten tot het aanhouden van aanzienlijke financiële buffers. Het (tijdelijk) ontslaan van deze verplichting aan de Mutsaersstichting (en andere aanbieders in vergelijkbare situaties) maakt een lagere ASK dan wel versnelling van terugbetaling mogelijk door de Mutsaersstichting.

2. Haalbaarheid van Kostprijsscenario's:

De haalbaarheid van de verwachte kostprijzen³ voor 2025 zal worden onderzocht, waarbij het proces van ombuiging van kostendrijvers inzichtelijk moet worden gemaakt. Gemeenten zullen de aangeleverde gegevens vergelijken met landelijk beschikbare benchmarks, zoals die van Berenschot en mogelijk de JeugdAutoriteit, evenals het Herijkingsonderzoek voor de regio's Noord- en Midden-Limburg. De huidige kostprijzen op basis van realisatie zijn al gedeeld met de werkgroep en zullen als uitgangspunt dienen voor deze analyse.

Plek in herstelplan: pagina 82.

Er wordt vanuit concerncontrol gewerkt aan monitoring op basis van de kostprijzen. Dat is nodig want de drivers van de kosten bepalen de uiteindelijke kostprijs. Er dient toegewerkt te worden naar een gemiddelde kostprijs, die in verhouding staat tot andere vergelijkbare aanbieders in Nederland.

Oordeel: De daadwerkelijke kostprijsinformatie is niet gebruikt bij het Herstelplan en dat is spijtig, want dit is wel in een eerder stadium verstrekt en te vinden op de gemeenschappelijke SharePoint. Het sturen op performance indicatoren van de kostprijzen kan veel inzichten geven in het uiteindelijke behalen van de resultaten.

Oplossing: In een definitief toekennen van ondersteuning dient een uitgewerkt monitoringsplan te zitten, waarbij de door de regio voorgeschreven KPI's een plek zullen krijgen. Het effect van de indicatoren als (hogere) productiviteit en (lager) ziekteverzuim op de uiteindelijke kostprijs en de verbetering van het financieel resultaat moet inzichtelijk zijn en blijven in de rapportages die Mutsaersstichting oplevert.

3. Belangrijkste Risico's en Mitigerende Maatregelen:

De Mutsaersstichting zal de belangrijkste risico's identificeren en in kaart brengen, samen met de bijbehorende mitigerende maatregelen. Deze risico's zullen worden besproken en eventueel aangevuld of erkend door de werkgroep financiën. Er zal een grondige evaluatie plaatsvinden om ervoor te zorgen dat alle potentiële risico's worden aangepakt en dat passende maatregelen worden genomen om deze te beheersen.

Plek in herstelplan: pagina's 73-76, 95.

Er wordt door het herstelplan heen vanuit de ASK niet alleen gevraagd om financiële maar ook om beleidsmatige ondersteuning. Dat is iets wat niet gegeven kan worden in deze fase omdat de gevraagde uniformiteit bijvoorbeeld niet alleen de Mutsaersstichting betreft.

³ Opbouw van de kostprijs met bijbehorende parameters, denk aan productieve uren, overhead etc.

Wel is er een tabel ingevoegd met belangrijke risico's als ook kansen om komende jaren op te sturen. Per risico is een mitigerende maatregel gedefinieerd alsmede – waar mogelijk – de financiële impact van het risico. Dit is lang niet altijd kwantificeerbaar.

Oordeel: Deze informatie is aangeleverd en is van een realistisch gehalte. De risico's zijn echter nog niet gekwantificeerd. Dat maakt impact berekenen moeilijk en dus ook lastig om te bepalen hoe hoog een stroppenpot / post onvoorzien moet zijn. Dit is ook realistisch gezien de huidige fase van planvorming. Binnen de ASK is een bedrag van 2,3 miljoen gereserveerd voor tegenvallers / risicobeheersing. Dit is geraamd op zo'n 20% van de totale kosten.

Overigens kunnen er ook positieve ontwikkelingen zijn waardoor de Mutsaersstichting wellicht middelen kan 'terugstorten' in een resultaatbestemming. De voortgang op de resultaatbestemming wordt meegenomen in de monitoring. Denk aan opbrengsten van verkoop van vastgoed, het ontvangen van gelden uit de SPuK regeling, opbrengsten van het vervolg van het historisch onderzoek.

Oplossing: De mitigerende maatregelen dienen nader uitgewerkt te worden in de concrete planning van de Manager Bedrijfsvoering/Programmamanager Herstel. Ook dienen gemeenten zich er bewust van te zijn dat er oninbare vorderingen kunnen ontstaan. Als uit materiële controle(s) blijkt dat er over eerdere jaren nog opeisbare vorderingen zouden kunnen ontstaan betekent het opeisen van deze vordering dat er door alle betalende gemeenten meer geld zal moeten worden bijgedragen aan de Mutsaersstichting. Dit is een onwenselijke en onbeheersbare situatie. Gemeenten zullen vorderingen op de Mutsaersstichting dan ook moeten willen kwijtschelden. Omgekeerd zal dit dan ook gelden voor de Mutsaersstichting richting de gemeenten. Dit zal onderdeel zijn van de besluitvorming rondom het Herstelplan.

Let wel, mocht er uit het historisch onderzoek dan wel uit materiële controles uit 2023 of eerder een verwijtbare (rechts)handeling vanuit bestuurders en Raad van Toezicht naar voren komen, dan staat het de gemeenten vrij deze (privé)personen alsnog voor deze handeling aansprakelijk te stellen.

De 'stropenpot' die in het Herstelplan staat beschreven is onvoldoende onderbouwd. Gezien het feit dat in het herstelplan zelf al rekening is gehouden met een 'post onvoorzien' van € 2,3 miljoen is het advies om geen aanvullende 'stropenpot' van € 2,5 miljoen te vormen.

4. Genormeerde toetsing

In bijlage 1 is er input van de JeugdAutoriteit verkregen om te komen tot een normeringskader opgesteld waarlangs de aangeleverde gegevens van de Mutsaersstichting worden gelegd. Dit maakt een beoordeling voor alle betrokkenen navolgbaar en oordeelsvorming herleidbaar.

Plek in het herstelplan: Verwerkt in geheel.

Onderdeel van het proces om te komen van Houtskoolschets naar het definitief Herstelplan is het delen van de genormeerde toetsing. De daarvoor aangereikte handvatten zijn verwerkt in het definitieve herstelplan zoals te zien in een nadere concretisering, duiding van risico's en kansen maar ook zaken als vastgoed en de monitoring.

Oordeel: De bespreking in de werkgroep werd gelegd langs de lat zoals opgenomen in het normenkader. Er is de mogelijkheid binnen de groep om te komen tot oordeelsvorming op dit niveau waarbij dus alleen gekeken kan worden naar de periode waarop ook het herstelplan ziet, te weten 2024 en 2025. Op basis van de beoordeling door de groep is gekeken dat alle aan te leveren

documenten op het juiste abstractieniveau zijn aangeleverd. De noodzakelijke verduidelijking welke geconstateerd is op 19 en 22 maart is op 25 maart aangeleverd en op 26 maart geduid door de aanwezige groep. Uit de schriftelijke ronde komt ook naar voren dat het Herstelplan voldoet aan de gestelde eisen uit bijlage 1.

5. Tussentijdse maandelijkse rapportages op grond van de bevoorschotting

Tot en met juni zijn al bijeenkomsten ingepland rondom maandelijkse aanlevering van de liquiditeitsprognose als ook de eerdere maandrapportage.

Ook zijn er afspraken gemaakt over het voldoen aan de Wet Normering Topinkomens, er vanuit de Mutsaersstichting met ruim 70 leveranciers andere afspraken gemaakt zouden worden, PNIL daalt (en op cruciale plekken niet meer zit) als ook (bereidheid voor) een materiële controle. Voortgang op deze aspecten worden als onderdeel van de maandrapportages verwacht.

Oordeel: De maandelijkse aanlevering wordt nog niet gedaan op grond van het aanleverrooster zoals overeengekomen tussen Regievoerder en de Mutsaersstichting. Het gevolg is wel dat er nu weinig zicht is zoals wel eerder beschikbaar was vanuit de maandrapportages. Met het aanstaande vertrek van PWC is dit wel een groot risico op continuïteit/validiteit. De aangegeven verbetering van de resultaten in januari hebben we niet kunnen verifiëren in maandrapportages omdat deze niet (meer) worden aangeleverd. Gezien de druk die het opstellen van herstelplan met zich meebracht is dit overigens wel verklaarbaar, maar voor de komende periode zijn dergelijke rapportages en gezamenlijke bespreking essentieel.

Vanaf eind maart worden de maandelijkse rapportages weer aangeleverd en zal verder conform afspraak tot en met juni aangeleverd worden.

Oplossing: Onderdeel van monitoringsplan is het borgen van de maandelijkse rapportages. Ook dienen er afspraken gemaakt te worden over het geborgd hebben van aanlevering vanuit de Mutsaersstichting. Gedacht kan worden aan het detacheren van één of meerdere financieel bedrijfskundige medewerkers vanuit/in opdracht van gemeenten. In de regionale procesorganisatie (projectorganisatie 2.0) moeten we ook waarborgen inbouwen over de wijze waarop de tussentijdse rapportages worden aangeleverd, besproken en doorgeleid naar de gemeenten.

6. Advies/Oordeel van de JeugdAutoriteit:

Het advies of oordeel van de JeugdAutoriteit zal worden besproken in de werkgroep financiën, waarbij wordt gekeken naar eventuele aanpassingen, aanscherpingen of omarming van het voorstel dat is voorgelegd. Het is belangrijk om dit advies mee te nemen in de besluitvorming en om te zorgen voor een gecoördineerde aanpak tussen de verschillende betrokken partijen.

Oordeel: De JeugdAutoriteit onderschrijft de maatregelen vanuit het Meerjarenherstelplan. Daartoe is op 18 april een brief ontvangen. Er wordt wel aandacht gevraagd voor voldoende financiële deskundigheid aan de zijde van de Mutsaersstichting.

Oplossing: Onderdeel van de uitwerking van de monitoring. Uit de monitoringsbehoefte komen te verwachten werkzaamheden voort. Deze werkzaamheden zullen al dan niet aanvulling van financiële capaciteit binnen de Mutsaersstichting betekenen.

Bijlage 1: Normering Definitieve ASK

Normenkader

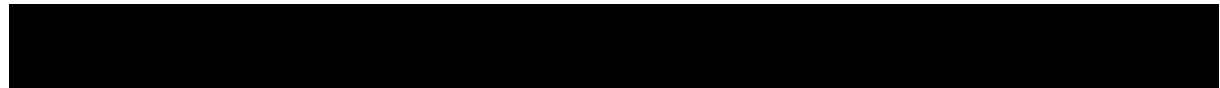
Om het definitieve herstelplan goed te kunnen beoordelen en dit zo objectief mogelijk te doen zijn er een aantal normen opgesteld waarlangs de werkgroep zijn/haar werk legt. Deze normen geven duidelijkheid aan de aanvrager als ook aan andere belanghebbenden over het doorlopen proces. Waar wordt het meeste waarde aan gehecht?

- Eenvoud en overzicht is belangrijker dan exacte details. We begrijpen over en weer dat er gewerkt wordt met inschattingen en dat toekomstige informatie per definitie onzeker is. Een voorwaarde om met het herstelplan aan de slag te gaan is het commitment van het bestuur van de Mutsaersstichting voor het herstelplan.
- Naarmate de tijd verder in de toekomst ligt, naarmate de onzekerheid over inkomsten/uitgaven stijgt. Dit betekent dat de resultaten binnen een jaar een hoge mate van voorspelbaarheid zullen hebben en daarna zal dalen. Er zal op basis van extrapolatie van de huidige situatie een voorspelling van de realisatie gedaan worden.
- Het is noodzakelijk om vanuit consistentie te werken met aan het herstelplan. Is het goed navolgbaar welke keuzes wanneer gemaakt worden? Dit vraagt om een milestone planning (zie ook hoofddocument). Met bijbehorende monitoring op grond van overeengekomen KPI's.
- De gemaakte portfoliokeuzes zijn terug te vinden in het meerjaren herstelplan. Zowel financieel als in een tijdslijn/milestone planning.
- Aannames, veronderstellingen en uitgangspunten die gebruikt worden in het herstelplan dienen expliciet gemaakt te worden. Dit maakt de prognose navolgbaar en begrijpelijk.
- Er dient een financiële paragraaf te zijn expliciet over het vastgoed. Wat zijn de financiële gevolgen voor de kapitaallasten op de verwachte uitkomst van het strategisch huisvestingsplan? Dit vraagt om een bandbreedte / inschatting. Zowel kosten als potentiële opbrengsten zijn gearresteerd.
- Risico's zijn verwerkt in de financiële prognose of anderszins geduid buiten de financiële prognose. Als er sprake is van een fors risico leidt dit het werken met scenario's. Als het risico niet optreedt wordt het uitkomst X, als het wel optreedt wordt het uitkomst Y. Zijn beide scenario's nog levensvatbaar of is er sprake van een potentieel probleem in levering van cruciale Jeugdhulp?
- Ontwikkelingen waar geen grip op is (zoals CAO ontwikkelingen, PNIL, Hervormingsagenda) dienen apart toegelicht te worden. Welke implicaties kan dit hebben?

Bijlage 2: Notulen Rabobank – Regievoering – Gemeente Venlo – Mutsaersstichting

Notulen bespreking tussen Mutsaersstichting, Rabobank, Gemeente Venlo en regionale vertegenwoordiging d.d. 22 maart 2024 bij stadskantoor Venlo <vastgesteld na aanvullingen per 28 maart 2024>

Aanwezigen:

Voorzitter + Notulen: [redacted] (team regievoering Mutsaersstichting)

Onderstaande betreft een korte weergave van het gesprek incl. toegezegde acties

1. Kennismaking met alle aanwezigen, duiding urgentie gesprek door voorzitter vanwege liquiditeitsproblematiek. Ligt nu een definitief herstelplan voor met de vraag van 11,4 miljoen voor komende anderhalf jaar. Opgave voor verbetering bedrijfsvoering en werkwijze van de Mutsaersstichting voor komende tijd.
2. Korte schets huidige situatie:
 - a. Gemeenten organiseren momenteel financieel voorschot van 3 miljoen voor Mutsaersstichting (uiterlijk maart afgerond)
 - b. Parallel Mutsaersstichting bezig met organiseren 3 miljoen aan lening via liquiditeit steunregeling VWS (uiterlijk half mei afgerond)
 - c. Gemeente Venlo onderzoekt opties tot verwerving vastgoed Mutsaersstichting. Daarvoor loopt proces tot eind juni (voor zover nu bekend)
 - d. Alle 30 gemeenten in Limburg dienen bij te dragen aan herstelplan van de Mutsaersstichting. Daarbij zijn 14 gemeenten (Noord- en Midden-Limburgse regio's) de meest betrokken gemeenten. Voor de zomervakantie wordt in de 14 gemeenten het Herstelplan besproken en gevraagd om een financiële bijdrage). De 16 andere gemeenten volgen in een later stadium.
3. Concrete vraag van Mutsaersstichting aan de Rabobank om gemeenten ook toe te staan om een hypotheek te vestigen op vastgoed van de Mutsaersstichting (waarde op 35 miljoen getaxeerd in 2023). Uitgezocht moet nog worden of de voorkeur uitgaat naar een eerste hypotheekrecht op onbelast vastgoed, dan wel een tweede hypotheekrecht op vastgoed waar Rabobank reeds een eerste recht heeft van hypotheek (dus in rang na Rabobank).
4. Duiding vanuit gemeenten dat er momenteel een 'ongedekte cheque' gevraagd wordt om te verstrekken zonder dekking. Niet realistisch gezien de waarde van het vastgoed; bovendien is de hulpvraag die de gemeenten nu wordt gesteld eigenlijk niet nodig omdat de Mutsaers voldoende waarde heeft in de panden en dit ten gelde kan/wil maken.
5. Verkenning van opties, verduidelijking van financiële behoeftes (*zie ook bijgevoegde bijlage met definitieve herstelplan*).

Uit gesprek komt naar voren dat de Rabobank een positieve grondhouding heeft ten opzichte van het toestaan van de gemeente(n) op de hypotheek, waarbij het tbv de gemeenten te vestigen hypotheekrecht in principe uitgaat van een inschrijving van 6 miljoen (gerelateerd

aan 3 miljoen liquiditeitssteun gemeenten + 3 miljoen lening VWS liquiditeitssteun en ziet dus niet op eventuele reeds bestaande vorderingen) en na positieve besluitvorming in gemeenteraden in juni (uitgaande van 2d) heeft de Rabobank een positieve grondhouding om ook de overige 5,5 miljoen (totaal uitgaande van 11,5 miljoen aan hypothecaire zekerheid) toe te staan (waarvoor dan een nieuwe inschrijving zal plaats vinden). Er zijn 2 aspecten die geregeld moeten worden:

1. Mutsaersstichting dient met diens notaris af te stemmen hoe het recht van parate executie kan worden gekoppeld aan de voorwaarde dat dit pas kan worden ingezet nádat de eerste hypotheekhouder (Rabobank) geen vordering meer heeft (ergo: volledig afgelost is).
2. Er wordt binnen Rabobank een voorstel op route gebracht in lijn met de mogelijkheid van het vestigen van een tweede hypotheek door de gemeente(n). De doorlooptijd hiervoor kent een periode van een maand.

Voor het geval van dat scenario 2c wordt uitgewerkt heeft de Rabobank ook een positieve grondhouding en is men bereid om mee te denken hoe de Rabobank, gemeente Venlo en de Mutsaersstichting zich tot elkaar zullen verhouden.

Het gevolg van bovenstaande is dat er zo spoedig als mogelijk een aanvulling komt op de eerder verstuurde brief richting de Mutsaersstichting waarin o.a. is gesproken over aanvullende zekerheden.

Verzameling actiepunten zoals opgehaald in het overleg:

- Uitwerken notulen door [REDACTED], 22-03-2024 <gedaan>
- Bevestigen door aanwezigen van juistheid van notulen (allen), uiterlijk 27-03-2024 *<enkel materiële aanvullingen/correcties>* <gedaan>
- Afstemmen met notaris over inschrijving tweede hypotheek met genoemde voorwaarde (zie 5.1) door [REDACTED], uiterlijk 03-04-2024 <actie uitgezet door [REDACTED]>
- Aanvullende brief vanuit Rabobank naar de Mutsaersstichting naar aanleiding van gesprek door [REDACTED], zo spoedig als mogelijk
- Uitsluitsel verlenen tweede hypotheek door Rabobank aan Mutsaersstichting, uiterlijk 22-04-2024
- Uitnodigen Rabobank voor uitwerken Plan 2c, *n.t.b.* door [REDACTED]

Bijlage 3: Notitie inzake structureren betaling Mutsaersstichting

Voorstel tot structureren betaling van regievoering Mutsaersstichting

Vooraf

Afgelopen weken heeft een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordiging vanuit Noord- en Midden-Limburg in overleg met PWC en de Mutsaersstichting gewerkt aan dit advies over de manier van structureren van de betaling op grond van het Herstelplan cq. Continuïteitsplan van de Mutsaersstichting. Het herstelplan is beoordeeld conform het door de werkgroep financiën opgestelde wegingskader. De uitkomst is dat de werkgroep financiën adviseert dat de gemeenten steun verlenen aan de uitvoering van het herstelplan.

De volgende aspecten zijn meegenomen als uitgangspunten bij het tot stand brengen van scenario's:

- Er dient zorg gedragen te worden voor continuïteit van zorg⁴
- Er dient zorg gedragen te worden voor behoud van professionals voor de jeugdzorg
- Er is een verzoek ingediend voor trede 4 bij de JeugdAutoriteit; de gemeenten staan samen met de Mutsaersstichting aan de lat om te zorgen voor een duurzaam herstel van de Mutsaersstichting
- We hebben te maken een deels onbeheersbare toekomst, geen enkel scenario kan 100% afgedicht worden. (Denk aan effecten van hervormingsagenda Jeugd, Taskforce in Limburg, personele ontwikkelingen, gevolgen van aanbestedingen etc.) Er is dus altijd sprake van een beoogd scenario met beoogde uitkomsten. Geen garanties
- De gemeenten nemen een risico waar tegenover zoveel mogelijk zekerheid dient te komen
- In de huidige contractering stellen gemeenten eisen aan een aantal financiële kengetallen / ratio's voor jeugdhulpaanbieders. Bij de structurering van het steunverzoek houden we rekening met het effect van de steunmaatregelen op deze ratio's. We focussen ons op een aantal ratio's om de effecten van de structurering in kaart te brengen, te weten de solvabiliteit, current ratio en het weerstandsvermogen⁵.
- De bestuurders van de Mutsaersstichting kunnen – met in achtneming hun bestuursaansprakelijkheid – verantwoord instemmen met de wijze van financieren⁶
- Op basis van dit advies wordt nog een juridisch advies gevraagd om te toetsen of sprake is van staatssteun.
- We hebben bewust besloten om ons te beperken tot hoofdsenario's met een paar sub scenario's, aangezien het mogelijk is om vele varianten te berekenen echter maken deze de te maken principale keuze niet anders
- Er wordt gerekend met een steunverzoek (de 'ASK') van € 11,4 miljoen, waarvan € 0,6 miljoen voor transitiekosten in Brabant en € 10,8 miljoen te verdelen via een verdeelsleutel in Limburg. We rekenen de in het herstelplan gevraagde €0,3 miljoen aan steun in 2026 niet mee omdat er met de overgang naar nieuwe contracten (en met verplicht gebruik van de AmvB reële tarieven Jeugd (per 01-07-2024) er een onvergelykbare situatie ontstaat met de jaren 2024 en 2025

⁴ Zie ook de brief van de IGJ inzake positie Mutsaersstichting in Limburg (d.d. 12 maart 2024)

⁵ Zie ook bijlage 1

⁶ Zie hiervoor ook bijlage 2 met onderbouwing van de huisadvocaat van de Mutsaersstichting

- Deze scenario's zijn opgesteld zonder rekening te houden met het vastgoedplan dat de gemeente Venlo samen met de Mutsaersstichting verkent. Als dit plan doorgang vindt, is er sprake van een verplichting tot het terugbetalen van steun door de Mutsaersstichting ter hoogte van de inkomsten uit de verkoop van vastgoed. De geschetste scenario's vervallen dan verder.

Er is gewerkt met een viertal scenario's om rekenkundig te kunnen duiden wat de effecten zijn van de manier van structureren:

1. De ASK wordt als volledige lening terugbetaald in 5 jaar
2. De ASK wordt als volledige lening terugbetaald in 10 jaar
3. De ASK wordt als volledige subsidie toegekend en niet terugbetaald
4. De ASK wordt gedeeltelijk als subsidie en gedeeltelijk als lening gestructureerd

Afweging

Vanuit de werkgroep financiën zijn de genoemde scenario's uitgewerkt op basis van de gegevens vanuit het herstelplan. Er is een meerjarenprognose opgesteld waarin de verschillende scenario's zijn gestructureerd. Deze doorrekening is dubbel gecheckt binnen de werkgroep financiën (ex. Mutsaersstichting en PWC), waarna deze ook ter check is neergelegd bij de Mutsaersstichting en PWC voor validatie van de juistheid.

Er is vastgesteld dat de gegevens zoals gehanteerd en doorgerekend in het model valide zijn.

Zowel scenario 1 als 2 zijn niet haalbaar gebleken, omdat hiermee niet wordt voldaan aan de ratio's zoals momenteel gelden voor enkele lopende overeenkomsten. Ook wordt hiermee niet een duurzaam herstel mogelijk gemaakt voor de Mutsaersstichting. Tevens is het in strijd met de bestuurlijke aansprakelijkheid om vanuit de Raad van Bestuur van de Mutsaersstichting hiermee in te stemmen (zie ook bijlage 2 als ook het definitieve Herstelplan).

Het voorkeursscenario van de Mutsaersstichting is scenario 3 omdat dit scenario het meest bijdraagt om zo snel mogelijk te komen tot een herstel van de Mutsaersstichting. Echter, zijn ze zich er ook van bewust dat er een mate van zekerheid dient te komen. Scenario 4 leidde met een lening van 4,5 miljoen niet tot een duurzaam herstel. Echter geniet het wel de voorkeur om toch te werken met een gedeeltelijke lening in het kader van zekerheid⁷. Dat betekent dus dat er aanvullend gemodelleerd dient te worden ten opzichte van het scenario 4. Waarbij wordt gewerkt met current ratio van 1 en een solvabiliteit van tenminste 20% als belangrijkste ratio's om op te sturen.

Op basis van de uitgewerkte scenario's geniet scenario 4a (met een lening van € 1,- miljoen) de voorkeur. Daarmee wordt er zekerheid verschaft middels een hypothecaire inschrijving én tegelijkertijd biedt dit de mogelijkheid om per 2025 te beginnen met terugbetalen, mits de overeengekomen parameters worden gehaald, van het gesubsidieerde geld (ter waarde van € 9,8 miljoen). De manier om dit juridisch te structureren zal een subsidie met uitvoeringsovereenkomst zijn met daarin een onderdeel van een gefixeerde terugbetaling (van € 1,- miljoen) en een flexibele terugbetaalverplichting (ter waarde van € 9,8 miljoen). Zie ook het hoofdstuk van juridische advisering.

Argumentatie:

- Dit voorstel draagt op een zo verantwoorde mogelijk bij aan het financieel herstellen van de Mutsaersstichting

⁷ Er kan een hypothecair onderpand verworven worden bij een dergelijke lening.

- Er wordt een zekerheid verworven door de gemeenten met de investering die zij doen
- Er wordt maximale sturingsmogelijkheid toegevoegd door verplichtingen op te nemen in de overeenkomst (zie ook beheersbaarheid)
- Het geïnvesteerde geld komt (zoveel als mogelijk) terug nadat het eerste vastgoed verkocht wordt
- Dit voorstel is acceptabel conform de bestuursaansprakelijkheid van de Mutsaersstichting

Beheersbaarheid

We zijn ons bewust dat dit voorstel van zekerheden voorzien dient te worden, daartoe stelt de werkgroep voor voorwaarden te stellen aan de Mutsaersstichting:

- Vanuit de werkgroep monitoring wordt er stilgestaan bij monitoring op de ratio's
- Er dient een hypothecair onderpand ter hoogte van 10,8 miljoen afgegeven te worden door de Mutsaersstichting. De intentie om hiermee de volledige ASK terug te betalen wordt hiermee onderstreept⁸. Dit zal een recht van tweede hypotheek zijn ná de Rabobank (gezien de omvang van het bedrag)
- Omwille van de beheersbaarheid van de hypothecaire inschrijving worden enkele gemeenten ingeschreven op de hypotheek, zij betalen in absolute zin het meeste geld voor het herstelplan en lopen dan ook het grootste financiële risico. Er worden enkel Noord- en Midden-Limburgse gemeenten in staat gesteld tot hypotheek aangezien op moment van schrijven het officiële standpunt van Zuid-Limburg is dat zij niet hoeven te betalen.
 - In het geval van een faillissement zijn alle gemeenten tenminste een concurrente schuldeiser en hebben daarmee recht op terugvordering op grond van de gegeven subsidie. De haalbaarheid van terugvordering is op voorhand lastig hard te maken, anders dan mee te geven dat het vastgoed een forse overwaarde lijkt te bevatten. Met de verkoop van vastgoed kan verwacht⁹ worden dat er tenminste 10 miljoen aan waarde opgehaald kan worden.
- Binnen de subsidie wordt de terugbetaalplicht – wanneer de ratio's boven de vastgestelde normen komen – opgenomen. Bijvoorbeeld wanneer er vastgoed verkocht wordt.
 - Solvabiliteit: 20%
 - Current ratio: 1
 - Weerstandsvermogen: 10%
- Jaarlijks worden de ratio's ook opgesteld door de accountant van de Mutsaersstichting
- Binnen de subsidie wordt de mogelijkheid tot materiële controle opgenomen door de gemeenten
- Er wordt maximaal ter hoogte van € 9,8 miljoen terugbetaald aan de gemeenten conform de vastgestelde verdeelsleutel. Er zal geen sprake zijn van herwaardering van de schuld (*bijvoorbeeld middels de Netto Contante Waarde berekening*), de terugbetaalplicht geldt voor een periode van 10 jaar na eerste start terugbetaling op grond van de behaalde ratio's (zie bullet 4 van beheersbaarheid).

⁸ Let wel, bij een uiteindelijk faillissement kan er als separatist maximaal ter hoogte van het uitstaande hypotheekbedrag worden uitgewonnen. Voor het resterende bedrag gelden de gemeenten als concurrente schuldeiser.

⁹ Met een waarde van 35 miljoen aan vastgoed (aldus Herstelplan), een hypotheek ter waarde van 5 miljoen en een vastgoed waarde van 30 miljoen is met executieverkoop een opbrengst van 33-50% van de waarde zeer realistisch.

- In het jaarverslag van de Mutsaersstichting wordt er jaarlijks expliciet stilgestaan bij de terugbetaalplicht.

Juridische advisering

Er is vanuit de regionale werkgroep juridische advisering gewerkt samen met advocatenbureauStibbe om te komen tot een juridische structurering van betaling. Dit heeft geleid tot het volgende **concept** advies:

Het steunbedrag wordt als subsidie ter waarde van 10,8 miljoen gegeven. Dit bestaat uit twee delen:

- a. Een bedrag van 1 miljoen met ‘gefixeerde’ terugbetalingsverplichting in vijfjaarlijkse termijnen
 - i. Hiervoor wordt het percentage van 3,5% gehanteerd, in lijn met het door de BNG gehanteerde rentepercentage van de BNG begin april 2024
- b. Een bedrag van 9,8 miljoen met ‘flexibele’ terugbetalingsverplichting afhankelijk van het behalen van financiële ratio’s door de Mutsaersstichting zonder rentepercentage

Het advies is om voor het totaal een subsidie af te geven in verband met artikel 4:21 Awb. Er wordt aan de vier voorwaarden voldaan aangezien de financiering het algemeen belang dient van het in standhouden van de Mutsaersstichting. De subsidie zal worden afgegeven als een incidentele subsidie (conform artikel 4:23 lid 3 sub d Awb).

Voor de te vestigen zekerheden wordt er een overeenkomst gesloten met de Mutsaersstichting (artikel 4:36 Awb). Hiermee kan een recht van hypotheek worden afgesloten. Dit omdat er in een subsidiebeschikking geen recht van hypotheek kan worden gevestigd.

Het advies is om de MGR de financiering te laten organiseren. Dit is vooral praktisch van aard. Denk aan aspecten rondom verlening, controle alsmede vaststelling. De MGR heeft momenteel (nog) geen subsidieverleningsbevoegdheid. Dit is echter wel mogelijk door de MGR te mandateren namens de Limburgse gemeenten. Dit zal dan onderdeel van de besluitvorming moeten zijn. Er vindt momenteel nog een toets op staatsteun alsmede een toets op eventuele aanbestedingsplicht inzake deze opdracht. Opvolging hiervan wordt eerdaags verwacht. Daarmee kan de advisering definitief gemaakt worden.

Bijlage 1, onderdeel van bijlage 3: uitleg ratio's:

Solvabiliteit

Solvabiliteit is een maatstaf voor de capaciteit van een organisatie om op lange termijn aan haar schulden te voldoen. Het geeft de verhouding weer tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen (eigen vermogen plus vreemd vermogen) van een onderneming. Een solvabiliteitsratio van meer dan 1 betekent dat er meer eigen vermogen is dan schulden, wat aangeeft dat de onderneming financieel gezond is en in staat zou moeten zijn om op de lange termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een positieve solvabiliteit is essentieel omdat het vertrouwen wekt bij schuldeisers en investeerders over de stabiliteit en het risicoprofiel van de organisatie.

Current Ratio (Liquiditeitsratio)

De Current Ratio, ook bekend als liquiditeitsratio, meet het vermogen van een onderneming om op korte termijn aan haar schulden te voldoen. Het wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden. Een ratio boven 1 geeft aan dat de onderneming over voldoende vlottende activa beschikt om haar kortlopende schulden te dekken. Dit is belangrijk omdat het laat zien dat de organisatie liquide genoeg is om aan haar lopende financiële verplichtingen te voldoen zonder dat er verkoop van langdurige activa of extra financiering nodig is.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van een organisatie geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de continuïteit van de organisatie. Dit wordt vaak uitgedrukt als een verhouding van de beschikbare reserves (eigen vermogen plus eventuele voorzieningen) tegenover de risico's of potentiële financiële verplichtingen. Een sterk weerstandsvermogen betekent dat de organisatie goed is voorbereid op onverwachte situaties en economische schokken kan absorberen zonder insolvent te worden.

Uitkomsten

Deze ratio's dienen positief te zijn om verschillende redenen:

- **Vertrouwen:** Positieve financiële ratio's wekken vertrouwen bij investeerders, kredietverstrekkers, en andere stakeholders. Het toont aan dat de organisatie gezond is, goed beheerd wordt, en minder risico loopt op financiële problemen.
- **Financiële flexibiliteit:** Organisaties met sterke financiële ratio's hebben meer flexibiliteit in hun financiële beslissingen. Ze kunnen gemakkelijker investeren in groeimogelijkheden, leningen krijgen onder gunstige voorwaarden, en beter omgaan met economische neergang.
- **Duurzaamheid:** Positieve ratio's zijn een indicatie van de duurzaamheid van een organisatie op de lange termijn. Ze laten zien dat de organisatie in staat is om haar verplichtingen na te komen en te investeren in toekomstige groei.

Samengevat, deze financiële ratio's zijn cruciaal voor het beoordelen van de financiële gezondheid en stabiliteit van een organisatie.

Bijlage 2, onderdeel van bijlage 3:

Betreft informatie ontvangen via de huisadvocaat van de Mutsaersstichting (Buren Legal):

Het klopt dat de contracten geen definitie geven van het eigen vermogen. De vraag of een achtergestelde lening geen vreemd vermogen is maar onder eigen vermogen geschaard kan worden, kan niet direct worden beantwoord aan de hand van de overeenkomsten. Aan de andere kant geven de overeenkomsten ook niet aan dat het toevoegen van een achtergestelde lening aan het eigen vermogen niet mag. De overeenkomst met Limburg Noord bepaalt zelfs bij de invulling van de solvabiliteitsratio's op pagina 11 dat de achtergestelde lening aan het eigen vermogen moet worden toegevoegd. Maar dan blijft een vraag wanneer sprake is van een achtergestelde lening is dat wel aan het eigen vermogen kan worden gevoegd (en dus geen vreemd vermogen is)

Ik meen dat moet worden teruggevallen op de algemene regels in boek 2 (artikel 2:373 BW). En wanneer ik even snel heb gekeken kunnen indicatoren zijn:

- *Er zijn geen zekerheden verstrekt voor de lening;*
- *De terugbetaling is afhankelijk van bijvoorbeeld de winst;*
- *De schuld is achtergesteld bij andere schuldeisers; en*
- *De lening is verstrekt wetende (bij de geldverstrekker) dat de lening niet of niet volledig kan worden terugbetaald.*

Informatie m.b.t. bestuurdersaansprakelijkheid. De ask is feitelijk een lening met terugbetalingsverplichting

- *Terugbetalingsverplichtingen (en rentebetalingen) moeten mogelijk zijn o.b.v. prognoses;*
- *Indien terugbetalingsverplichtingen (en rentebetalingen) niet mogelijk worden geacht o.b.v. (liquiditeits)prognoses: een redelijk denkend bestuurder kan en mag alleen verplichtingen aangaan namens de vennootschap waarvan hij redelijkerwijs weet of behoort te weten dat deze verplichtingen kunnen worden nagekomen;*
- *Bestuurdersaansprakelijkheid of externe aansprakelijkheid van het bestuur moet worden voorkomen. Het bestuur mag dus alleen geldleningen/verplichtingen aangaan waarvan hij weet dat deze redelijkerwijs kunnen worden nagekomen;*
- *Indien op voorhand duidelijk is dat dit (redelijkerwijs) niet kan, terwijl die verplichting wel wordt aangegaan moet het bestuur worden ontraden dergelijke verplichtingen aan te gaan en/of dergelijke voorwaarden te accepteren;*
- *Wanneer als extra voorwaarde wordt gesteld dat zekerheden moeten worden verstrekt, geldt dat steeds moet worden nagegaan of dergelijke zekerheden kunnen en in dit stadium mogen worden verstrekt.*

Wat moet bestuur doen?

- *Voorwaarden, waaronder eventuele terugbetalingsverplichtingen (en rentebetalingen), kunnen pas worden aangegaan/geaccepteerd indien daarvoor financiële speelruimte bestaat;*
- *Onderbouwing hiervan moet bij voorkeur worden gegeven door de financiële adviseurs;*
- *Het duidelijk scheppen van verwachtingen en mogelijkheden waaronder het kenbaar maken dat terugbetalingen niet zondermeer en in elke situatie zullen kunnen plaatsvinden;*

- *Voorwaarden tot terugbetaling moeten afhankelijk worden gemaakt van bijvoorbeeld:*
 - *Het behalen van bepaalde ratio's;*
 - *Voldoende liquiditeit;*
 - *Het achterstellen van de leningen;*
 - *Het behalen van bepaalde winst(marges)/resultaten; en*
 - *Mogelijk ook optie tot kwijtschelding opnemen.*
- *Kortom: heldere communicatie en duidelijke afspraken op papier of en onder welke voorwaarden een terugbetalingsverplichting bestaat (en wanneer sprake is van rente en verplichting tot betaling van rente);*
- *Advies inwinnen financiële en juridische adviseurs.*